

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2018-2021
(skrajne daty)
Rok akademicki 2020/2021

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

nazwa przedmiotu/ modułu	Europejskie dziedzictwo kultury polskiej
kod przedmiotu/ modułu*	IC4/29/G
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Kolegium Nauk Humanistycznych/Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Teorii i Antropologii Literatury
kierunek studiów	filologia polska
poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
profil	ogólnoakademicki
forma studiów	studia stacjonarne
rok i semestr studiów	trzeci rok, szósty semestr
rodzaj przedmiotu	ćwiczenia
język wykładowy	polski
koordynator	prof. dr hab. Stanisław Uliasz
imię i nazwisko osoby prowadzącej	dr Aleksandra Smusz

*-zgodnie z ustaleniami na Wydziale

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

semestr (nr)	wykt.	ćw.	konw.	lab.	sem.	ZP	prakt.	inne (ja- kie?)	liczba pkt. ECTS
6		20						10 (S)	1

1.2. Sposób realizacji zajęć

x zajęcia w formie tradycyjnej

x zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3. Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość kultury polskiej i europejskiej, w szczególności literatury oraz wzajemnych korelacji zjawisk kulturowych.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	pogłębienie wiedzy na temat związków kultury polskiej z europejską.
C2	wyodrębnienie zjawisk kulturowych wspólnych dla kultury europejskiej i polskiej oraz stanowiących zjawiska odosobnione obecne tylko w kulturze polskiej.
C3	uświadamianie wspólnoty dziedzictwa kulturalnego Europy i ścisłych powiązań z nim literatury i kultury polskiej

3.2. Efekty kształcenia dla przedmiotu/modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu	odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Student/ka orientuje się w zjawiskach kultury europejskiej, z wykorzystaniem wskazanej literatury, rozróżnia terminologię niezbędną w interpretacji dzieł kultury, zna i rozumie główne nurty badań nad kulturą polską.	K1A_W10 K1A_W11
EK_02	Student/ka klasyfikuje dzieła kultury w obrębie procesu historyczno-kulturowego, analizuje zjawiska polskiej kultury w kontekście europejskim.	K1A_U05 K1A_U06
EK_03	Student/ka rozumie proces wspólnotowego europejskiego kształtowania kulturowych zjawisk.	K1A_K01 K1A_K09

3.3. Treści programowe

A. Problematyka wykładu

treści merytoryczne
Nie dotyczy

--

B. Problematyka ćwiczeń warsztatowych, audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

treści merytoryczne
Ojczyzna emigranta w poezji Cypriana Kamila Norwida.
Poezja religijna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego wobec XX-wiecznego egzystencjalizmu.
Uniwersalizm kultury europejskiej na przykładzie <i>Mityzacji rzeczywistości</i> Brunona Schulza.
Inspiracje arcydziełami literatury europejskiej w naszej literaturze na wybranych przykładach (Kochanowski – Horacy; Mickiewicz – Goethe, Schulz – Kafka).
Od klasycznego wykształcenia do wąskiej specjalizacji i współpracy. Tradycyjny wzór uczonego wobec współczesnych tendencji w nauce.
Zachodnioeuropejski wzorzec człowieka sukcesu i model psychologii osiągnięć wobec <i>Tyranii optymizmu</i> Stefana Chwina.
<i>Ars epistolandi</i> w Polsce i w Europie.
Badania biograficzne w Polsce a biografika w Europie.
Kulturowy wizerunek śmierci na przestrzeni wieków: od średniowiecznego <i>memento mori</i> do współczesnego skrycia umierania w murach szpitala.
Poezja Jana Belcika jako punkt wyjścia do rozważań o tradycji chrześcijańskiej.

3.4. Metody dydaktyczne

Metoda analityczna, metoda problemowa, pogadanka heurystyczna, dyskusja.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

symbol efektu	metody oceny efektów kształcenia	forma zajęć dydaktycznych
EK_01	Uczestnictwo w zajęciach, ustne kolokwium na	Ćw.

EK_02 EK_03	temat europejskiego dziedzictwa kultury polskiej (obejmujące jeden temat z zajęć oraz jedno zagadnienie spoza zajęć, zgłoszone do akceptacji wykładowcy w połowie semestru i opracowane przez Studenta/tkę w ramach samokształcenia).	
----------------	---	--

4.2. Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Uczestnictwo i aktywny udział w zajęciach, ustne kolokwium
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

forma aktywności	średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	20
inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach)	
godziny niekontaktowe – praca własna studenta – czytanie i opracowywanie tekstów literackich z obowiązkowej listy lektur	10
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa

Literatura podmiotu

Belcik Jan, *W cieniu Cergowej*, Łódź 1989; *Fotografie /nie/przypadkowe*, Krosno 1995; *Inco-gnito*, Krosno 2001; *Inne cienie*, Krosno 2009; *Drugi brzeg*, Rzeszów 2012; *Cienie Getsemani*, Rzeszów 2017 [tu: wybrane wiersze].

Chwin Stefan, *Tyrania optymizmu*,

www.visegradliterature.net/works/pl/Chwin%2C_Stefan-1949/Tyrania_optymizmu (dostęp: 22.02.2021 r.).

Goethe Johann Wolfgang, *Cierpienia młodego Wertera*, oprac. O. Dobijanka-Witczakowa, tłum. L. Staff, wyd. 4 uzup., Wrocław 2000, BN II 22.

Horacy, *Wybór poezji*, przetł. i oprac. J. Krókowski, wyd. 5, Wrocław 1975, BN II 25.

Kafka Franz, *Wybór prozy*, oprac. Ł. Musiał, tłum. L. Czyżewski, R. Karst, A. Kowalkowski i in., Wrocław 2018, BN II 263.

Kochanowski Jan, *Pieśni*, oprac. L. Szczerbicka-Ślęk, wyd. 4 zm., Wrocław 1997, BN I 100.

Mickiewicz Adam, *Dziady kowieńsko-wileńskie* (część II, IV, I), oprac. J. Skuczyński, Wrocław 2012, BN I 317 [tu: część IV].

Norwid Cyprian, [w:] *Poezje*, wybór i wstęp J.W. Gomułicki, Warszawa 1979 [tu: *Moja ojczyzna, Moja piosnka II („Do tego kraju, gdzie kruszynę chleba...”)*].

Polska poezja świecka XV wieku, oprac. M. Włodarski, Wrocław 1997, BN I 60 [tu: *Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią*].

Schulz Bruno, *Księga listów*, zebrał i przygł. do druku J. Ficowski, wyd. 3, Gdańsk 2008.

Schulz Bruno, *Opowiadania. Wybór esejów i listów*, oprac. J. Jarzębski, wyd. 2 przejr. i uzup., Wrocław 1998, BN I 264 [tu: *Mityzacja rzeczywistości, Sanatorium pod Klepsydrą* i inne wybrane opowiadania].

Sęp Szarzyński Mikołaj, *Rytmy abo wiersze polskie oraz cykl erotyków*, oprac. J. Krzyżanowski, Wrocław 1973, BN I 118 [tu: *Sonety*].

Smusz Aleksandra, *Kiedy śni mi się Wiesiek. Wspomnienie o Wiesławie Setlaku (1960–2019)*, „Fraza” 2019, nr 1–2, s. 69–79.

Literatura przedmiotu

Ariés Philippe, *Człowiek i śmierć*, przetł. E. Bąkowska, Warszawa 1992.

Bartecka Zofia, *Wydobyć cienie inne*, [w:] J. Belcik, *Inne cienie*, Krosno 2009, s. 63–74.

Bartmiński Jerzy, Niebrzegowska-Bartmińska Stanisława, *Analiza kontekstualna. Przykład „Mojej ojczyzny” Norwida*, [w:] *Tekstologia*, Warszawa 2009, s. 338–348.

Całek Anita, *Biografia naukowa: od koncepcji do narracji. Interdyscyplinarność, teorie, metody badawcze*, Kraków 2013.

Cytowska Maria, *Horacy Jana Kochanowskiego. Od „Ód” do „Pieśni”*, [w:] *Horacy i polski horacjanizm*, Warszawa 1993, s. 62–74.

Jura Czesław, *Uczony i naukowiec*, „Pauza Akademicka” 12 września 2013, nr 219, s. 2.

Kalinowski Daniel, *Kafka według Schulza*, [w:] idem, *Światy Franza Kafki. Sekwencja polska*, Słupsk 2006, s. 63–99.

Korytowska-Cieśla Maria, *Te książki zbójceckie...*, Kraków 2011.

Markowski Michał Paweł, *Polska literatura nowoczesna. Leśmian, Schulz, Witkacy*, Kraków 2007.

Pilch Tadeusz, *Optymizm i pesymizm – dwie orientacje życia indywidualnego i dwie strategie budowania świata społecznego*, „Pedagogika Społeczna” 2016, nr 4, s. 9–25.

Skwarczyńska Stefania, *Teoria listu*, na podst. lwowsk. pierwodr. oprac. E. Feliksiak, M. Leś, Białystok 2006.

Smusz Aleksandra, *Hospitalizacja umierania i śmierci w „Sanatorium pod Klepsydrą” Brunona Schulza*, „Przegląd Humanistyczny” 2015, nr 1, s. 115–125.

Smusz Aleksandra, *Poezja religijna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego w świetle dwudziestowiecznego egzystencjalizmu*, „Studia Filologiczne UJK” 2019, t. 32, s. 67–85.

Szwast Andrzej, *W świecie zamku*, [w:] J. Belcik, *Inne cienie*, Krosno 2001, s. 45–49.

Świerk Jacek, *Cienie współczesności*, [rec. J. Belcik, *Cienie Getsemani*], „Fraza” 2018, nr 2, s.

317–320.

Trojanowiczowa Zofia, „*Moje piosnki. Próba nowej lektury*”, [w:] *Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały*, wybór i red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kraków 2010, s. 71–90.

Zalewski Dariusz, *Co nam daje wykształcenie klasyczne?*, www.edukacja-klasyczna.pl/co-nam-daje-wyksztalzenie-klasyczne (dostęp: 22.02.2021 r.).

Literatura uzupełniająca

Bohuszewicz Paweł, *Po co literaturze dawnej współczesna teoria?*, „*Litteraria Copernicana*” 2008, nr 2, s. 8–27.

Całek Anita, *Adam Mickiewicz – Juliusz Słowacki. Psychobiografia naukowa*, Kraków 2012.

Heidegger Martin, *Bycie i czas*, tłum., przedm. i przypisy B. Baran, Warszawa 1994.

Literatura dawna a współczesna humanistyka, red. K. Obremski, Toruń 2010.

Obremski Krzysztof, *Literatura staropolska czytana współczesną humanistyką. Przymiarki metodologiczne*, Toruń 2012.

Setlak Wiesław, *Liryka z Ziemi Obiecanej*, [rec. J. Belcik, *Cienie Getsemani*], „*Topos*” 2018, nr 1, s. 161–162.

Smusz Aleksandra, *Świadomość estetyczna Brunona Schulza*, „*Littera/Historica*” 2015, nr 2, s. 71–89.

Sokołowska Magdalena, *Socjologia medycyny*, Warszawa 1986.

Stawecka Krystyna, *Rzymskie wzory poezji Kochanowskiego*, [w:] *Jan Kochanowski i epoka renesansu*, red. T. Michałowska, Warszawa 1984, s. 106–123.

Tatara Marian, *Antyk żartobliwy i na serio (o Pieśni I, 20 Jana Kochanowskiego)*, „*Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego*”, nr 168, *Prace Historycznoliterackie*, Kraków 1968, z. 14, s. 7–24.

Taylor Charles, *Etyka autentyczności*, przeł. A. Pawelec, Kraków 2002.

Weintraub Wiktor, *Literatura emigracyjna wczoraj i dziś*, [w:] *Literatura polska na obczyźnie 1940–1960*, red. T. Terlecki, t. 1, Londyn 1964, s. 15–20.

White Nicholas, *Filozofia szczęścia. Od Platona do Skinnera*, tłum. M. Chojnacki, Kraków 2008.

Oprac. Aleksandra Smusz

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej